

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Gardus Maksym	STATE REGULATION OF ENERGY STORAGE SYSTEM DEVELOPMENT IN UKRAINE AS A TOOL FOR ENSURING POWER SYSTEM STABILITY	257
----------------------	--	-----

СЕКЦІЯ 3. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ТА ГІБРИДНІ ЗАГРОЗИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Антонюк Артем	ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СПОРТИВНИХ САНКЦІЙ У СФЕРІ КІБЕРСПОРТУ: МЕХАНІЗМИ ІЗОЛЯЦІЇ АГРЕСОРА В ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ	262
Буга Володимир	ІНФОРМАЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ: УКРАЇНСЬКИЙ KEYС	265
Бищук Людмила	ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ТА ГІБРИДНІ ЗАГРОЗИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	266
Водяницька Олена, Алескерова Юлія	МЕХАНІЗМИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ МІЖНАРОДНИХ ГРОШОВИХ ПЕРЕКАЗІВ В СИСТЕМІ ПРОТИДІЇ ЗАГРОЗАМ	269
Волобоєва Злата, Габорець Ольга	СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ У ГІБРИДНІЙ ВІЙНІ	273
Гнезділов Владислав	РИЗИКИ ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ ТА СЕПАРАТИЗМУ ЧЕРЕЗ ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ	275
Загалевиц Валентина	ГІБРИДНА ВІЙНА ЯК НОВІТНІЙ ІНСТРУМЕНТ ГЕОПОЛІТИЧНОГО ВПЛИВУ	278
Каменчук Тетяна	ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА ПРОТИ УКРАЇНИ ЯК ПРИКЛАД СУЧАСНОЇ ГІБРИДНОЇ АГРЕСІЇ	282
Каретна Ольга	СОЦІАЛЬНА ІНЖЕНЕРІЯ ТА МАНІПУЛЯЦІЯ ГРОМАДСЬКОЮ ДУМКОЮ ЯК КЛЮЧОВІ ЕЛЕМЕНТИ ГІБРИДНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ: МЕТОДИ ТА ЗАХИСТ	286
Кобзей Наталія	ЛІНГВОПРАГМАТИЧНІ СТРАТЕГІЇ ВПЛИВУ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ: АНАЛІЗ СУЧАСНОГО МЕДІАДИСКУРСУ	290
Кобус Олена, Бондаренко Степан	ЙМОВІРНІСНІ МОДЕЛІ ПРОГНОЗУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ІНЦИДЕНТІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	294
Ковалевська Лейла	ТЕХНОЛОГІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО ВПЛИВУ НА СУСПІЛЬНУ СВІДОМІСТЬ У ПОЛІТИЧНИХ КОНФЛІКТАХ	297
Колесников Максим	ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ВІД ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗИЧНОГО ПРИМУСУ СПІВРОБІТНИКАМИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ В УМОВАХ ПРОТИДІЇ	301
Кочин Владислав, Мальцев Вадим	ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК ПРІОРИТЕТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ В КОНТЕКСТІ ПРОТИДІЇ СУЧАСНИМ ГІБРИДНИМ ВИКЛИКАМ	305
Кресан Валерія	ЦИФРОВИЙ АКТИВІЗМ І «TELEGRAM-ДЕРЖАВА»: НОВІ ФОРМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ	308

блокчейн-розвідки на базі Служби безпеки України та Держфінмоніторингу з залученням спеціалізованих технологічних компаній; налагодження інформаційного обміну з EGMONT Group та профільними підрозділами Europol; впровадження державної підписки на провідні блокчейн-аналітичні платформи для оперативного відстеження підозрілих транзакцій; розробка відкритого реєстру санкційних криптоадрес із API-інтерфейсом для інтеграції в системи комплаєнс комерційних установ.

Децентралізовані фінансові інструменти формують принципово нову площину загроз у сфері фінансування тероризму та сепаратизму, що потребує адекватної відповіді на правовому, інституційному та технологічному рівнях. Існуюча нормативна база як на міжнародному, так і на національному рівні не встигає за темпами технологічних змін, що зумовлює необхідність превентивного законотворення і посиленої міжнародної координації.

Подальші дослідження мають бути зосереджені на аналізі ефективності конкретних регуляторних моделей (зокрема, досвіду США щодо санкціонування смарт-контрактів Tornado Cash), а також на розробці методологічного інструментарію оцінки ризиків DeFi-транзакцій для потреб вітчизняного фінансового моніторингу.

Загалеви́ч В. Л.,

викладач суспільних дисциплін

ВСП Кам'янець - Подільський фаховий коледж

НРЗВО «Кам'янець - Подільський державний інститут»

м. Кам'янець – Подільський, Україна,

ГІБРИДНА ВІЙНА ЯК НОВІТНІЙ ІНСТРУМЕНТ ГЕОПОЛІТИЧНОГО ВПЛИВУ

У сучасних умовах трансформації міжнародних відносин гібридна війна постає як один із ключових інструментів реалізації геополітичних інтересів держав. Вона поєднує традиційні військові засоби із широким спектром невійськових методів впливу, зокрема інформаційних, економічних, кібернетичних та політичних. Такий комплексний характер робить гібридну війну ефективним механізмом досягнення стратегічних цілей без формального оголошення війни, що суттєво ускладнює її ідентифікацію та протидію[1].

Особливої актуальності це явище набуло у контексті війни в Україні, яка стала одним із найбільш показових прикладів застосування гібридних стратегій у ХХІ столітті.

Поняття гібридної війни сформувалося на межі ХХ–ХХІ століть у зв'язку зі зміною характеру конфліктів та зростанням ролі інформаційних технологій. На відміну від класичних форм ведення війни, гібридна війна передбачає використання асиметричних дій, спрямованих на підрив внутрішньої стабільності держави-супротивника [1]. Це досягається шляхом поєднання військових операцій обмеженого масштабу з інформаційними кампаніями, кібератаками, економічним тиском і підтримкою внутрішніх деструктивних сил.

Починаючи з 2014 року, Україна зіткнулася з комплексною агресією, що поєднувала військові дії з масштабними інформаційними, політичними та економічними операціями. Анексія Криму та події на сході України супроводжувалися активною дезінформаційною кампанією, спрямованою на формування альтернативної реальності як для внутрішньої, так і для міжнародної аудиторії. Таким чином, інформаційний компонент став одним із ключових елементів гібридної війни проти України [2].

Однією з визначальних рис гібридної агресії проти України є її латентний характер на початковому етапі. Агресор часто уникає прямого визнання своєї участі, використовуючи непрямі методи впливу, такі як фінансування політичних рухів, поширення дезінформації або застосування приватних військових структур. Це дозволяє знижувати рівень міжнародної відповідальності та ускладнює формування адекватної реакції з боку міжнародної спільноти. Використання так званих «зелених чоловічків» без розпізнавальних знаків, підтримка незаконних збройних формувань, а також заперечення прямої участі у конфлікті дозволяли агресору уникати міжнародної відповідальності та затягувати процес реагування з боку світової спільноти. Це є типовим проявом гібридної війни, де ключову роль відіграє заперечення та маніпуляція фактами [2].

Важливу роль у гібридній війні відіграє інформаційний компонент, що включає систематичне поширення фейкових новин, пропаганди та маніпулятивних нарративів. Інформаційний простір стає полем боротьби за свідомість населення, де використовуються маніпулятивні технології, пропаганда та фейкові новини. Основною метою таких дій є формування вигідного для агресора інформаційного середовища, дискредитація державних інституцій, підрив довіри до влади та створення соціальної напруги. У цьому контексті інформаційна безпека стає невід'ємною складовою національної безпеки. Основними цілями таких дій є підрив довіри до державних інституцій, деморалізація населення та вплив на міжнародну думку. Соціальні мережі, медіа та цифрові платформи стали основними каналами реалізації інформаційних операцій, що значно підвищує швидкість і масштаб їхнього впливу [2].

Кіберпростір також став важливим полем гібридного протистояння. Кібератаки на критичну інфраструктуру, державні установи та приватний сектор дозволяють завдати значної шкоди без фізичного втручання. Такі атаки можуть порушувати роботу енергетичних систем, фінансових установ, транспортної інфраструктури, що призводить до дестабілізації функціонування держави загалом. Водночас кібероперації є відносно дешевими та складними для атрибуції, що робить їх привабливим інструментом для держав і недержавних акторів. Україна неодноразово зазнавала масштабних кібератак на державні установи, енергетичну інфраструктуру та фінансовий сектор. Відомі атаки на енергосистему у 2015–2016 роках, а також поширення шкідливого програмного забезпечення, зокрема вірусу NotPetya, продемонстрували вразливість критичної інфраструктури та потенціал кіберзброї як інструменту дестабілізації держави.

Економічний тиск є ще одним важливим елементом гібридної війни проти України. Використання енергетичних ресурсів як інструменту впливу, торговельні обмеження та блокади спрямовані на послаблення економічного потенціалу держави. У поєднанні з військовими діями та інформаційними операціями це створює комплексний вплив, який ускладнює ефективну протидію[3].

Політичний компонент гібридної війни передбачає втручання у внутрішні справи держави, зокрема через підтримку опозиційних сил, маніпуляції виборчими процесами та використання дипломатичних інструментів для досягнення власних інтересів. У сучасному світі такі дії можуть здійснюватися як відкрито, так і приховано, використовуючи складні мережі впливу.

Особливістю гібридної війни є її спрямованість не лише проти державних інституцій, але й проти суспільства загалом. Психологічний вплив, спрямований на формування страху, паніки та недовіри, є важливим елементом гібридної стратегії. Внаслідок цього суспільство може втрачати здатність до консолідації та ефективного спротиву[4].

Після повномасштабного вторгнення у 2022 році гібридна війна не зникла, а навпаки — посилилася та трансформувалася. Поряд із відкритими бойовими діями продовжують активно застосовуватися інформаційні операції, кібератаки та психологічний тиск. Зокрема, поширення панічних настроїв, дезінформація щодо військових подій та спроби впливу на міжнародну підтримку України залишаються важливими елементами стратегії агресора.

Водночас Україна демонструє ефективні приклади протидії гібридним загрозам. Зміцнення кібербезпеки, розвиток стратегічних комунікацій, активна співпраця з міжнародними партнерами та підвищення рівня медіаграмотності населення сприяють підвищенню стійкості держави до зовнішніх впливів.

Важливу роль відіграє також консолідація суспільства, яка є ключовим фактором у протидії інформаційним і психологічним операціям.

У геополітичному вимірі війна в Україні продемонструвала, що гібридна війна є ефективним інструментом боротьби за вплив у світі. Вона дозволяє поєднувати різні методи тиску та адаптуватися до змінних умов міжнародного середовища. Застосування гібридних методів дає можливість досягати стратегічних цілей із мінімальними витратами та ризиками ескалації до повномасштабного конфлікту. Водночас український досвід показує, що навіть у таких умовах можлива ефективна протидія за умови комплексного підходу та міжнародної підтримки [4].

Ефективна протидія гібридним загрозам потребує комплексного підходу. Вона включає зміцнення національної безпеки, розвиток кіберзахисту, підвищення рівня медіаграмотності населення та активну міжнародну співпрацю. Важливим є також удосконалення законодавчої бази та створення ефективних механізмів реагування на новітні виклики.

Отже, гібридна війна є складним і багатовимірним явищем, яке відображає сучасні тенденції розвитку міжнародних відносин. Вона поєднує різноманітні інструменти впливу та спрямована на досягнення геополітичних цілей без відкритого застосування сили. У зв'язку з цим дослідження гібридної війни та розробка ефективних стратегій протидії їй набувають особливої актуальності в умовах сучасного світу.

Література:

1. Глух М. В., Гончаренко М. В. Сутнісне розуміння та природа поняття «гібридна війна» в сучасній доктрині міжнародного права. *Ірпінський юридичний часопис: науковий журнал*. 2024. Вип. 1 (14) С. 197-202
2. Запорожець С. А. Інформаційна безпека України в умовах гібридної війни .URL: <https://doi.org/10.46972/2076-1546.2019.17.05>
3. Чалапко Володимир Вікторович Гібридна війна як сучасна форма насильства. *Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого № 1 (48) 2021* URL: <https://doi.org/10.21564/2075-7190.48.224421>
4. Яворська Галина Михайлівна. Гібридна війна як дискурсивний конструкт. URL: <https://ippi.org.ua/sites/default/files/yavorskaya.pdf>

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції